

**UCHWAŁA NR X/87/2024
RADY GMINY BODZECZÓW**

z dnia 30 grudnia 2024 r.

w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Bodzechów na lata 2025- 2030

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024r. poz. 1465 i 1572) oraz z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 1673) Rada Gminy uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Bodzechów na lata 2025- 2030 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała Nr XXIX/68/2020 Rady Gminy Bodzechów z dnia 20 listopada 2020 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2026.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Bodzechów.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń w budynku Urzędu Gminy Bodzechów.

Przewodniczący Rady Gminy

Wiesław Cisek

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr X/87/2024
Rady Gminy Bodzechów
z dnia 30 grudnia 2024 r.

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
DOMOWEJ ORAZ OCHRONY
OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ
DLA GMINY BODZECHÓW
NA LATA 2025-2030**

Ostrowiec Św. 2024 r.

I. WSTĘP

Prawidłowo funkcjonująca rodzina jest optymalnym środowiskiem rozwoju i samorealizacji. Natomiast przemoc jest jednym z ważnych zagrożeń dla realizacji tej podstawowej funkcji rodziny, jak i dla samospelnienia każdego z jej członków. Zadaniem instytucji i organizacji publicznych jest ochrona osób przed krzywdzeniem ze strony osób bliskich. Rodziny doznające przemocy pozostają w trudnej sytuacji społecznej, co jest podstawą udzielania im szczególnej pomocy przy użyciu metod i narzędzi określonych w obecnie obowiązującym porządku prawnym.

Ważna jest koordynacja działań podejmowanych przez Gminę na rzecz efektywnego przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym. Podstawę Programu stanowi podejście interdyscyplinarne, zgodnie z którym wszelkie działania na rzecz pomocy rodzinie powinny być planowane i wdrażane przez specjalistów z różnych dziedzin, będących przedstawicielami różnych instytucji i organizacji. Podejmowane dotychczas działania potwierdzają skuteczność takiego podejścia zarówno w sferze udzielania profesjonalnej pomocy jak również w sferze działań prewencyjnych.

W 2023 r. uległa zmianie ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Była to duża zmiana, począwszy od nazewnictwa (przemoc w rodzinie zamieniono na przemoc domową, grupy robocze zmieniono na grupy diagnostyczno-pomocowe), poprzez zmianę definicji przemocy oraz wprowadzenie nowych definicji osoby doznającej przemocy domowej i osoby stosującej przemoc domową, aż po nadanie zespołom interdyscyplinarnym uprawnienia kierowania osób stosujących przemoc domową do programów korekcyjno-edukacyjnych lub psychologiczno-terapeutycznych.

W związku z tym istnieje konieczność ponownego opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

II. PODSTAWY PRAWNE

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Bodzechów na lata 2025- 2030 został opracowany zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, ustawą z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Bodzechów na lata 2021-2027 i jest kontynuacją działań podjętych w ramach realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Bodzechów na lata 2021-2026.

III. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE BODZECHÓW

Przemoc domowa jest zjawiskiem trudnym do zdiagnozowania. Osoby doznające przemocy najczęściej ukrywają fakt bicia i wykorzystywania przed otoczeniem, rzadko również decydują się na fachową pomoc którejś z zajmujących się tym problemem instytucji. Złożoność i stopień skomplikowania formalnych i emocjonalnych relacji rodzinnych sprawia też, że instytucje nie są często w stanie wnikać w dotkniętą problemem rodzinę i skutecznie interweniować w przypadku kryzysu.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. przemoc w rodzinie jest jednym z powodów udzielania osobie lub rodzinie pomocy. Z danych uzyskanych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bodzechowie wynika, że w 2021 r. z powodu przemocy domowej pomocą objęte było 15 rodzin, w roku 2022 rodzin takich było 12, natomiast w roku 2023- 23.

W obszarze przemocy domowej w Gminie Bodzechów działa Zespół Interdyscyplinarny realizując procedurę „Niebieskiej Karty” oraz tworząc grupy diagnostyczno-pomocowe mające na celu opracowanie i realizację strategii postępowania dla konkretnej rodziny dotkniętej przemocą.

Skład grup diagnostyczno-pomocowych jest zawsze dobierany w zależności od potrzeb danej rodziny. W skład grup diagnostyczno-pomocowych wchodzi: pracownik socjalny mający dany rejon opiekuńczy oraz dzielnicowy. W miarę potrzeb grupy diagnostyczno-pomocowe są poszerzane o np. członka GKRPA w Bodzechowie, pedagoga szkolnego, wychowawcę, kuratora lub asystent rodziny.

Tabela 1

Lata	Liczba grup roboczych / grup diagnostyczno-pomocowych powołanych przez Zespół Interdyscyplinarny	Liczba grup roboczych/ grup diagnostyczno-pomocowych w skład których wchodzili członkowie GKRPA
2021	15	11
2022	12	8
2023	23	15

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Bodzechów oraz GKRPA

Z analizy powyższych danych wynika, że problem alkoholowy jest jednym z głównych czynników przyczyniających się do agresywnych zachowań i destabilizacji życia rodzinnego. Z danych uzyskanych z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Bodzechów wynika iż w 2021 r. wpłynęło 19 wniosków o podjęcie działań w stosunku do osób podejrzanych o nadużywanie alkoholu, w roku 2022 wniosków tych było 16, natomiast w roku 2023- 22 wnioski.

Tabela 2.

Instytucja zakładająca NK	Liczba Niebieskich Kart przekazanych do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego		
	2021	2022	2023
Razem	16	15	25
Policja	12	13	19
Ośrodek pomocy	4	0	3
Oświata	0	2	2
Służba zdrowia	0	0	0
GKRPA	0	0	0
Asystent rodziny	x	x	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Bodzechów

Zdecydowaną większość Niebieskich Kart zakładają przedstawiciele policji, następnie ośrodka pomocy i sporadycznie oświata. Natomiast nie odnotowano żadnej Niebieskiej Karty sporządzonej przez przedstawiciela GKRPA czy służby zdrowia. W 2023 r., po zmianie ustawy, pojawiła się możliwość zakładania Niebieskich Kart przez asystenta rodziny. W 2023 r do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęła 1 Niebieska Karta założona przez asystenta rodziny.

Tabela 3.

Liczba osób wskazanych w NK jako osoby doznające przemocy i osoby stosujące przemoc domową		Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Liczba ofiar		40	33	40
w tym:	Kobiety	16	15	21
	Mężczyźni	2	9	4
	Dzieci	22	13	15
Liczba sprawców		16	13	24
w tym:	Kobiety	2	0	5
	Mężczyźni	14	13	19

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Bodzechów

Z analizy treści przekazanych Niebieskich Kart wynika, że osobami stosującymi przemoc są najczęściej mężczyźni a osobami doznającymi przemocy kobiety i dzieci.

Tabela 4.

Lata	Liczba osób objętych wsparciem psychologa	
	Osoby doznające przemocy	Osoby stosujące przemoc
2021	5	2
2022	7	3
2023	7	5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Punktu Konsultacyjnego.

Osobom uwięzonym w przemoc udzielane jest wsparcie w postaci porad psychologa w Punkcie Konsultacyjnym. Pomoc udzielana jest zarówno osobom doznającym przemocy jak i osobom stosującym przemoc. Ponadto psycholog prowadzi poradnictwo, w szczególności przez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy metod i kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową. W 2021 r. z takich porad skorzystało 18 osób, w 2022r. – 23 osób a w 2023 r. taką formą pomocy zostało objęte 19 osób.

Z analizy danych dotyczących przemocy domowej jak również obserwacji pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bodzechowie wynika, że zjawisko przemocy często pozostaje nieujawnione ze względu na to, że osoby doznające przemocy wstydzą się, boją, często nie wierzą w skuteczność pomocy. W przeważającej większości osobami narażonymi na doznawanie przemocy są kobiety i dzieci natomiast mężczyźni wskazywani są jako osoby podejrzane o stosowanie przemocy domowej. Działania przemocowe często łączą się z takimi zjawiskami jak bezrobocie, ubóstwo, alkoholizm czy bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Jednak, wbrew powszechnemu mniemaniu, przemoc występuje we wszystkich środowiskach rodzinnych. Przemoc wkrada się także do tzw. „dobrych rodzin” o wysokim statusie materialnym i społecznym.

Rozmiary i szkodliwość zjawisk związanych z przemocą domową wskazują, że jest to jeden ze szczególnie ważnych problemów społecznych. Wymaga on podjęcia szerokiego, dobrze zorganizowanego, zaplanowanego na kilka lat programu przeciwdziałania przemocy.

IV. ADRESACI PROGRAMU

1. Rodziny i osoby dotknięte bezpośrednio zjawiskiem przemocy.
2. Rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy.
3. Przedstawiciele instytucji i służb pracujący z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą.

V. CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

Cel główny:

Zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej oraz ograniczenie skali tego zjawiska.

Cel szczegółowy: 1. Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Lp.	Zadania	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Prowadzenie działań zmierzających do efektywnego przeciwdziałania przemocy domowej	a) diagnozowanie problemu przemocy domowej, b) obejmowanie rodzin zagrożonych przemocą domową wsparciem psychologa w Punkcie Konsultacyjnym.	-Zespół Interdyscyplinarny - GOPS - Policja - Placówki Oświatowe - Placówki Ochrony Zdrowia - Prokuratura/Sąd - Punkt Konsultacyjny	2025- 2030
2.	Przygotowanie i rozpowszechnianie materiałów o charakterze informacyjnym i edukacyjnym	a) umieszczanie oraz systematyczne aktualizowanie informacji dotyczących zjawiska przemocy domowej w gablotach informacyjnych lokalnych instytucji oraz na ich stronach internetowych, b) rozpowszechnianie broszur i ulotek dotyczących zjawiska przemocy.	- Zespół Interdyscyplinarny - GOPS - Placówki Oświatowe - GKRPA	2025- 2030
3.	Promowanie efektywnych sposobów rozwiązywania konfliktów w rodzinie oraz sposobów radzenia sobie z agresją i złością	a) prowadzenie zajęć edukacyjno-wychowawczych dot. przemocy domowej w szkołach i świetlicach środowiskowych, b) realizacja szkolnych programów profilaktyki przemocy, c) promowanie zachowań bez agresji podczas imprez okolicznościowych odbywających się na terenie gminy Bodzechów.	- Placówki Oświatowe - GKRPA - Policja	2025- 2030

Cel szczegółowy: 2. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doświadczających przemocy domowej.

Lp.	Zadania	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Wsparcie dla osób doświadczających przemocy domowej.	a) realizacja procedury Niebieskiej Karty przez uprawnione podmioty, b) zapewnienie osobom doświadczającym przemocy domowej bezpiecznego schronienia, c) zapewnienie ochrony dzieciom w trybie art. 12 a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,	- GOPS - GKRPA - Punkt Konsultacyjny - Placówki Ochrony Zdrowia - Placówki Oświatowe - Policja	2025- 2030

		d) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej specjalistycznego poradnictwa m.in. psychologicznego, prawnego, socjalnego, e) monitorowanie działań pomocowych.		
--	--	---	--	--

Cel szczegółowy: 3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

	Zadania	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Efektywne oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową.	a) interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy domowej, b) kierowanie osób stosujących przemoc domową na: - leczenie odwykowe (osoby nadużywające alkoholu) , - programy korekcyjno-edukacyjne i psychologiczno-terapeutyczne , - konsultacje psychologiczne, c) uniemożliwienie kontaktowania się osób stosujących przemoc domową z osobami doznającymi przemocy domowej.	- Zespół Interdyscyplinarny - GOPS - GKRPA - Punkt Konsultacyjny - Policja - Sąd	2025- 2030

Cel szczegółowy: 4 Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Lp.	Zadania	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Doskonalenie kompetencji przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy domowej	a) uczestnictwo w szkoleniach, doradztwie, warsztatach i konferencjach przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.	-Zespół Interdyscyplinarny - GOPS - Policja - Placówki Oświatowe - GKRPA	2025- 2030

VI. REALIZATORZY PROGRAMU

1. Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Bodzechów.
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bodzechowie.
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bodzechowie.
4. Szkoły podstawowe oraz przedszkola z terenu gminy Bodzechów.
5. Ognisko Prewencji Komisariatu Policji w Ćmielowie z/s w Ostrowcu Św.
6. Placówki ochrony zdrowia.
7. Świetlice środowiskowe.
8. Punkt Konsultacyjny.

VII. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

1. Systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy domowej.
2. Zwiększenie wrażliwości społecznej wobec aktów przemocy domowej.
3. Podwyższenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przemocy domowej.
4. Zwiększenie dostępności profesjonalnej pomocy dla ofiar przemocy domowej.
5. Zwiększenie skuteczności oddziaływania na sprawców przemocy domowej.
6. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa członków rodzin doświadczających przemocy.
7. Usprawnienie systemu działań w zakresie pomocy rodzinom i osobom dotkniętym przemocą.

VIII. MIEJSCE I CZAS REALIZACJI PROGRAMU

Program będzie realizowany na terenie gminy Bodzechów w latach 2025 - 2030. Działania zaplanowane do realizacji będą wprowadzone w formie ciągłej.

IX. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Bodzechów na lata 2025-2030 będą środki własne gminy w zakresie zadań statutowych i ustawowych, a także w miarę możliwości środki pozabudżetowe pozyskane z innych źródeł.

X. MONITORING

Program będzie ewaluowany przez systematyczną sprawozdawczość. Monitoring Programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie bieżących działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań i rozwijanie programu w przyszłości

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Wiesław Cisek

UZASADNIENIE

Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej wprowadziła szereg istotnych zmian. Skutkuje to koniecznością opracowania nowego gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej, uwzględniającego te zmiany.

Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób dotkniętych przemocą domową należy do zadań własnych gminy zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

W związku z powyższym, podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Wiesław Cisek